

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 25 sierpnia 2005 r.

uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG

(Sprawa COMP/M.3687 – Johnson & Johnson/Guidant)

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 3230)

(Jedynie wersja w języku angielskim jest autentyczna)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/430/WE)

W dniu 25 sierpnia 2005 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie połączenia na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. dotyczącego kontroli koncentracji przedsiębiorstw⁽¹⁾, w szczególności art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia. Pełen tekst decyzji w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności, w oryginalnym języku postępowania oraz w językach roboczych Komisji znajduje się na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji pod następującym adresem: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

I. WSTĘP

- (1) W dniu 15 marca 2005 r., zgodnie z art. 4 rozporządzenia (WE) nr 139/2004 (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie połączeń”), Komisja otrzymała zgłoszenie w sprawie planowanej koncentracji, w wyniku której przedsiębiorstwo Johnson & Johnson (zwane dalej „J & J”, USA) przejmuje w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady całkowitą kontrolę nad przedsiębiorstwem Guidant Corporation (zwanym dalej „Guidant”, USA) w drodze zakupu akcji.

A. Strony

- (2) J & J jest przedsiębiorstwem zarejestrowanym w Stanach Zjednoczonych. W 2003 r. J & J zatrudniało 111 tys. pracowników na całym świecie, osiągając obroty rzędu 37 mld EUR. Zakres jego działalności obejmuje trzy główne sektory: dobra konsumpcyjne (18 % obrotów), farmaceutyki (47 % obrotów) oraz sprzęt i materiały medyczne („MD&D”, 36 % obrotów).
- (3) Guidant jest przedsiębiorstwem zarejestrowanym w Stanach Zjednoczonych zajmującym się projektowaniem i opracowywaniem produktów medycznych stosowanych

w chorobach układu krążenia. W 2003 r. zatrudniało ono 12 tys. pracowników na całym świecie, osiągając obroty rzędu 3,3 mld EUR. Guidant działa głównie w czterech obszarach dynamicznie rozwijającego się rynku urządzeń medycznych stosowanych w chorobach układu krążenia, tj.: monitorowanie i leczenie zaburzeń rytmu pracy serca, kardiologia interwencyjna, wyroby wewnątrznaczyniowe i kardiochirurgia.

B. Transakcja

- (4) Koncentracja polega na przejściu przez J & J całkowitej kontroli nad Guidant w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie połączeń.

II. WŁAŚCIWE RYNKI

- (5) Wyniki badania rynku potwierdziły, że połączenie będzie miało największy wpływ na następujące sektory: 1) urządzenia stosowane w kardiologii interwencyjnej; 2) wyroby wewnątrznaczyniowe; 3) urządzenia stosowane w kardiologii; 4) urządzenia do monitorowania i leczenia zaburzeń rytmu pracy serca. W ostatnim przypadku obszary działalności nie pokrywają się, ponieważ J & J nie działa w tym sektorze.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, str. 1.

A. Właściwe rynki produktów

- 1) *Urządzenia stosowane w kardiologii interwencyjnej*
- (6) Urządzenia stosowane w kardiologii interwencyjnej przeznaczone są do leczenia chorób wieńcowych przy wykorzystaniu mało inwazyjnych metod. W tej dziedzinie najważniejszym urządzeniem jest stent – mała rozprężalna rurka z metalowej siatki, umieszczana w zatkanej tętnicy wieńcowej w celu usunięcia blaszki miażdżycowej i wsparcia ścianek naczyń, umożliwiając tym samym prawidłowy przepływ krwi.
- (7) Niepowlekane stenty metalowe (BMS) oraz stenty uwalniające leki antyproliferacyjne (DES) stanowią dwa oddzielne rynki produktów z następujących przyczyn: brak wyraźnej korelacji cen, brak zastępowalności po stronie popytu, znaczne różnice w wynikach badań klinicznych, odmienne systemy zwrotu kosztów. Ponadto, mimo że stenty BMS i DES mają taką samą strukturę i system dostaw, pewne elementy są właściwe jedynie dla stentów wieńcowych typu DES (lek, dozowanie i tempo uwalniania leku, powłoki polimerowe).
- (8) Jeżeli chodzi o akcesoria, tj. cewniki prowadzące naczyniowe, sterowalne prowadniki wieńcowe, cewniki balonikowe do PTCA (przeskórnej wewnątrznacyniowej plastyki naczyń wieńcowych), badanie rynku przeprowadzone przez Komisję wykazało, że każdy z powyższych produktów stanowi oddzielny właściwy rynek produktowy. Większość przypadków wymaga zastosowania specjalnego zestawu akcesoriów o różnych wymiarach i kształcie.
- 2) *Wyroby wewnątrznacyniowe*
- (9) Wyroby wewnątrznacyniowe używane są do mało inwazyjnego leczenia obwodowych (lub wewnątrznacyniowych) chorób naczyniowych, takich jak osadzanie się blaszki (tj. zwapnienie naczyń) w naczyniach obwodowych (choroby obwodowych naczyń tętnicznych) i tętnicy (poszerzenie osłabionego odcinka tętnicy).
- (10) Analogicznie do stentów stosowanych w kardiologii interwencyjnej, stenty wewnątrznacyniowe to małe rozprężalne rurki stosowane w leczeniu zwężonych lub zablokowanych tętnic obwodowych.
- (11) Strony przedstawiły opinię, która znalazła potwierdzenie w wynikach badania rynku dokonanego przez Komisję, że należy określić dwa oddzielne rynki dla stentów wewnątrznacyniowych: rynek stentów rozprężalnych na balonie (BX) (wykonanych najczęściej ze stali nierdzewnej i wprowadzanych na cewnikach balonikowych do PTA [przeskórnej wewnątrznacyniowej plastyki naczyń]) oraz rynek stentów samorozprężalnych SX, wprowadzanych przy zastosowaniu innej techniki. Badanie przeprowadzone przez Komisję wykazało wyraźną tendencję do większej specjalizacji w dziedzinie wyrobów wewnątrznacyniowych, zarówno w przypadku stentów BX (np. segmenty rynku stentów nerkowych BX oraz stentów biodrowych i udowych BX),

jak i stentów SX (np. segmenty rynku stentów udowych SX, biodrowych SX oraz stentów szyjnych).

- (12) Jeśli chodzi o akcesoria, to wewnątrznacyniowe cewniki prowadzące, prowadniki sterowalne, cewniki balonikowe do PTA pełnią taką samą funkcję co odpowiadające im produkty w sektorze kardiologii interwencyjnej. Analogicznie do sektora urządzeń stosowanych w kardiologii interwencyjnej, dla każdego z tych akcesoriów należy określić właściwy rynek ze względu na wysoki stopień zastępowalności po stronie podaży oraz fakt, że wszyscy najwięksi producenci oferują szeroki asortyment modeli o różnych wymiarach i kształtach w przypadku każdego z tych akcesoriów.
- 3) *Urządzenia stosowane w kardiochirurgii*
- (13) Zabieg pomostowania tętnic wieńcowych (CABG) stosowany jest w leczeniu choroby wieńcowej; zablokowana tętnica jest „pomostowana” poprzez przyszcycie („wszczepienie”) innego naczynia krwionośnego do aorty z jednej strony oraz do tętnicy wieńcowej z drugiej strony ponad uszkodzonym obszarem. Po zabiegu krew płynie do mięśnia sercowego przez nowe wszczone naczynie. Naczynie używane do pomostowania jest pobierane z kończyny („graft z żyły odpiszczelowej”), klatki piersiowej lub ramienia.
- (14) Sektor chirurgii kardiologicznej obejmuje następujące rynki: i) rynek produktów CABG do operacji na bijącem sercu (systemy stabilizacyjne i akcesoria, tj. dmuchawki/rozpylacze); ii) rynek urządzeń endoskopowych do pobierania naczyń (EVH).

B. Właściwe rynki geograficzne

- (15) Badanie rynku dowiodło, że wszystkie rynki krajowe są właściwymi rynkami geograficznymi ze względu na znaczne różnice między systemami zwrotu kosztów i procedurami udzielania zamówień publicznych; wahania cen pomiędzy krajami; potrzebę ustanowienia lokalnego punktu sprzedaży; różny udział w rynku posiadany przez strony i konkurentów w państwach członkowskich.

III. OCENA KONKURENCJI

A. Kardiologia interwencyjna

- (16) Kardiologia interwencyjna jest stosunkowo nowym, innowacyjnym obszarem działalności gospodarczej, której rozpoczęciu towarzyszą znaczne przeszkody, tj. finansowanie badań i rozwoju, prawa własności intelektualnej w odniesieniu do rozwoju produktu, długi czas wprowadzania nowych produktów na rynek, testy kliniczne, asortyment produktów.
- (17) W sektorze kardiologii interwencyjnej rozróżnia się dwie klasy przedsiębiorstw: duże firmy globalne działające na skalę światową (J & J, Guidant, Medtronic, Boston Scientific i Abbott) oraz „graczy lokalnych” (Sorin, Biotronik i inni).

1) *Stenty uwalniające leki antyproliferacyjne*

- (18) Na rynku DES koncentracja spowodowałaby usunięcie potencjalnego konkurenta, zważywszy na fakt, że Guidant jest obecne jedynie na rynku BMS i nie jest jeszcze obecne na rynku DES, podczas gdy J & J i Boston Scientific to jedyne dwa przedsiębiorstwa, które rozpoczęły już działalność w tym segmencie.
- (19) Mimo przesłanek, że Guidant stałoby się prawdopodobnie jednym z kluczowych uczestników rynku DES, wywierając silną presję konkurencyjną na dwóch obecnych rywali J & J i Boston Scientific, dane zebrane podczas badania dowodzą także, że nowe podmioty wchodzące na ten rynek prawdopodobnie będą wywierać wystarczającą presję konkurencyjną na rynek DES, kompensując utratę konkurencji w wyniku przejścia Guidant przez J & J (Medtronic, Abbott, Conor/Biotronik i Sorin).
- (20) Wobec powyższego Komisja uznała, że zgłoszona koncentracja w odniesieniu do DES nie budzi poważnych wątpliwości w kwestii jej zgodności ze wspólnym rynkiem i w związku z tym nie zakłóci w znaczący sposób konkurencji na wspólnym rynku DES.

2) *Prowadniki sterowalne*

- (21) Na rynku prowadników sterowalnych w sektorze kardiologii interwencyjnej koncentracja wpłynie znacząco praktycznie na wszystkie rynki krajowe (ponad 40 % z przyrostem na poziomie co najmniej 5 %), a na wielu rynkach, włączając największe państwa UE, łączny udział w rynku obu stron wynosi ponad [65–75 %], a nawet [75–85 %].

3) *Wniosek*

- (22) Wobec powyższego Komisja uznała, że zgłoszona koncentracja budzi poważne wątpliwości w kwestii jej zgodności ze wspólnym rynkiem, pozwalając stromom biorącym udział w połączeniu na wzmocnienie pozycji Guidant jako niekwestionowanego lidera poprzez usunięcie jednego z dwóch jedyńskich głównych konkurentów na tym rynku. Co więcej, przewiduje się, że pozostałe firmy na tym rynku mogą nawet skorzystać na zmniejszeniu konkurencji w wyniku połączenia; zwiększenie koncentracji pozwoli im uzyskać wyższe ceny, co w przeciwnym wypadku nie miałyby miejsca.

B. *Wyroby wewnętrzznacyniowe*

- (23) J & J i Guidant są wiodącymi dostawcami w sektorze wyrobów wewnętrzznacyniowych w obszarze EOG. Pomimo że na rynku wyrobów wewnętrzznacyniowych istnieje znacząca liczba konkurentów (Abbott, Bard, Boston Scientific, B.Braun, Cook, Edwards Lifesciences, ev3, Invatec, Medtronic, Sorin i Terumo), nie wszyscy z nich mają równie silną pozycję, nie wszyscy posiadają w asortymencie każdy produkt i nie wszyscy działają na

każdym rynku geograficznym. Ponadto wyniki badania rynku dowiodły, że zniknięcie Guidant jako konkurenta spowoduje usunięcie najbliższego substytutu stentów J & J.

- (24) Na rynku wyrobów wewnętrzznacyniowych w sektorze stentów rozprężalnych na balonie łączny udział w rynku stron biorących udział w połączeniu wynosi w obszarze EOG [60–70 %], (J & J [30–40 %], Guidant [25–35 %]). Wyżej wymieniony udział w rynku pozostawał na stosunkowo stałym poziomie przez ostatnie 4 lata.
- (25) Rozpatrując właściwe rynki geograficzne przy dokonywaniu oceny konkurencji, tj. na każde państwo członkowskie, można stwierdzić, że połączenie będzie miało największy wpływ na następujących 9 państwach: Austrię, Belgię, Francję, Hiszpanię, Niemcy, Niderlandy, Luksemburg, Niemcy, Włochy i Portugalię.
- (26) Zważywszy na fakt, że połączenie dotyczy dwóch podmiotów o najsilniejszej pozycji, na praktycznie wszystkich omawianych rynkach powstanie dominujący podmiot, co doprowadzi do znacznego zakłócenia skutecznej konkurencji.
- (27) Na rynku wyrobów wewnętrzznacyniowych w sektorze stentów szyjnych w obszarze EOG połączenie będzie miało największy wpływ na następujące państwa członkowskie: Austrię, Belgię, Francję, Finlandię, Hiszpanię, Niderlandy, Niemcy, Portugalię i Włochy.
- (28) Na rynku stentów szyjnych wyróżnić można następujące podmioty: J & J, Guidant i Boston Scientific. Ich udział w rynku wynosi 83–96 %. Koncentracja wzmocni wiodącą pozycję J & J lub Guidant (w Austrii, Finlandii, Hiszpanii, Niderlandach i Portugalii) lub połączy podmioty będące na drugiej i trzeciej pozycji, ustanawiając nowego lidera rynku (Belgia, Niemcy i Włochy).
- (29) Biorąc pod uwagę stopień koncentracji, bariery utrudniające wejście na rynek, poziom lojalności klientów, możliwości zastąpienia produktu innym oraz efekt usunięcia presji konkurencyjnej, operacja będzie miała jednostronnie negatywne skutki na wyżej wymienionych rynkach krajowych i zakłóci tym samym skuteczną konkurencję na wspólnym rynku.
- (30) Na rynku stentów innego rodzaju niż stenty szyjne w sektorze wyrobów wewnętrzznacyniowych połączenie będzie miało największy wpływ na następujące państwa członkowskie: Austrię, Belgię, Niderlandy i Niemcy. J & J zajmuje pozycję lidera na większości tych rynków, a Guidant jest jednym z wiodących przedsiębiorstw, którego produkty są postrzegane przez większość klientów jako najbliższy substytut produktów J & J.
- (31) W odniesieniu do stentów SX innego rodzaju niż stenty szyjne na wyżej wymienionych rynkach krajowych koncentracja będzie miała nieskoordynowane, negatywne skutki i w związku z tym zakłóci skuteczną konkurencję na wspólnym rynku oraz w obszarze EOG ze względu na powstanie lub wzmocnienie podmiotu dominującego.

- (32) Wobec powyższego Komisja uznała, że w przypadku rynku stentów wewnątrznaczyniowych zgłoszona koncentracja budzi poważne wątpliwości w kwestii jej zgodności ze wspólnym rynkiem. Koncentracja przyczyni się do stworzenia dominującego podmiotu na rynku stentów rozprężalnych na balonie i wywoła jednostronnie negatywne skutki na rynku stentów szyjnych i stentów innego rodzaju, w związku z czym zakłóci skuteczną konkurencję na wspólnym rynku.

C. Kardiochirurgia: systemy endoskopowe do pobierania naczyń (EVHS)

- (33) Poziom sprzedaży systemów EVH w obszarze EOG jest znacznie niższy niż w USA, wykazuje jednak tendencję wzrostową. W Europie w większości zabiegów (98 %) stosuje się tradycyjne metody pobierania naczyń. J & J i Guidant są praktycznie jedynymi dwoma dostawcami systemów EVH, z udziałem w rynku na poziomie 90–95 % w ocenie stron i 100 % w ocenie uczestników rynku w Europie.
- (34) Wobec powyższego Komisja uznała, że zgłoszona koncentracja budzi poważne wątpliwości w kwestii jej zgodności ze wspólnym rynkiem w zakresie systemów EVH i spowoduje powstanie faktycznego monopolu w Europie.

IV. ZOBOWIĄZANIA PODJĘTE PRZEZ STRONY

- (35) W odpowiedzi na powyższe obawy o konkurencję na rynku przewodników sterowalnych, kardiochirurgii i wyrobów wewnątrznaczyniowych strony przedstawiły następujące zobowiązania:
- W sektorze przewodników sterowalnych strony zaproponowały zbycie aktywów związanych głównie z dostawami, marketingiem i sprzedażą przewodników sterowalnych firmy J & J w obszarze EOG. Zbycie faktycznie polega na przeniesieniu zapasów i listy klientów, cesji praw do używania znaków handlowych, licencji na prawa własności intelektualnej, przeniesieniu specyfikacji związanych z projektami przewodników J & J. Zbycie dokonywane jest na terenie Europy i nie obejmuje produkcji, montażu, sterylizacji (operacje te są obecnie zlecane na zewnątrz przez J & J do wykonania przez podmioty trzecie), dystrybucji i magazynowania.
 - W odniesieniu do wyrobów wewnątrznaczyniowych strony zaproponowały zbycie wszystkich operacji (produkty, logistyka, zapasy, lista klientów, sprzedawcy, nazwy marek i własność intelektualna) wykonywanych przez Guidant w sektorze wyrobów wewnątrznaczyniowych w obszarze EOG. Zbycie

nie obejmuje zespołów ds. produkcji, finansów, administracji, badań i rozwoju, nadzoru prawnego, zapewnienia jakości i badań klinicznych mających siedzibę w USA i prowadzących działania na skalę światową. Strony proponują nabywcy podpisanie tymczasowej umowy na dostawy oryginalnego sprzętu (OEM), a po zakończeniu okresu obowiązywania umowy jej przedłużenie lub zapewnienie pełnego wsparcia w celu stworzenia w Europie zakładu produkcyjnego na wzór zakładu amerykańskiego. Oprócz stentów wewnątrznaczyniowych, które stanowiły przedmiot badania Komisji, zbycie obejmuje także urządzenia przeciwwzatorowe oraz akcesoria wewnątrznaczyniowe.

- c) Jeśli chodzi o sektor kardiochirurgii, strony proponują zbyć alternatywnie:
- narzędzia endoskopowe J & J do pobierania naczyń (EVH) i endoskopowego pobierania tętnicy promieniowej (zestaw ERA); lub
 - aktywa GDT na świecie oraz pracowników działu kardiochirurgii; lub
 - narzędzia endoskopowe do pobierania naczyń firmy Guidant, tzn. zestaw narzędzi do takiego zabiegu (zestaw EVH).

V. OCENA PRZEDSTAWIONYCH ZOBOWIĄZAŃ

- (36) Wyniki przeprowadzonych przez Komisję badań rynku pozwalają stwierdzić, że powyższe przedsięwzięcia są wystarczające i kładą kres opisanym wyżej obawom o konkurencję na rynku przewodników sterowalnych, wyrobów wewnątrznaczyniowych i kardiochirurgii.
- (37) Wobec powyższego Komisja uznała, że zważywszy na zobowiązania przedłożone przez strony, zgłoszona koncentracja nie zakłóci w znaczący sposób skutecznej konkurencji na wspólnym rynku ani na znacznej jego części. W związku z powyższym w tekście decyzji proponuje się uznanie koncentracji za zgodną ze wspólnym rynkiem i Porozumieniem EOG, zgodnie z art. 2 ust. 2 i art. 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie połączeń i art. 57 Porozumienia EOG.

VI. WNIOSEK

- (38) W świetle powyższego Komisja stwierdziła, że proponowana koncentracja nie zakłóca w sposób znaczący konkurencji na wspólnym rynku ani na znacznej jego części. Decyzją z dnia 25 sierpnia 2005 r. koncentracja została zatem uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem i Porozumieniem EOG, zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie połączeń i art. 57 Porozumienia EOG.